

รัตนพร ศรีสารคาม. 2552. การรับรู้การทำหน้าที่ครอบครัวในการดูแลสุขภาพของหญิงที่
เจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ณ โรงพยาบาลอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวคนธ์ วีระศิริ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ครอบครัวของหญิงที่
เจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ณ โรงพยาบาลอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
ในการศึกษา คือ หญิงที่เจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงที่เข้ารับบริการที่คลินิกโรคความดัน
โลหิตสูง โรงพยาบาลอาจสามารถ จำนวน 200 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ
(Systemic random sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลและ แบบ
สัมภาษณ์การทำหน้าที่ครอบครัวของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่วมกับการศึกษาภาคสนาม ตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ
6 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงโดยการทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน กลุ่ม
ตัวอย่าง 30 คน และทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's
coefficient alpha) เท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนการทำหน้าที่ครอบครัวหญิงที่เจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงโดยภาพ
รวมอยู่ในระดับ ต่ำ ($\bar{X} = 60.95, S.D. = 0.506$)
2. การทำหน้าที่ครอบครัวหญิงที่เจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงเมื่อพิจารณา เป็นราย
ด้านมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับต่ำ คือ ด้านการควบคุมอาหาร ($\bar{X} = 11.86$) ด้านกิจกรรมและ
การออกกำลังกาย ($\bar{X} = 10.11$) ด้านการควบคุมความเสี่ยง ($\bar{X} = 9.62$) การรับประทานยา ($\bar{X} = 8.32$)
ด้านการสนับสนุนและการส่งเสริมการรักษาโรค ($\bar{X} = 5.0$) ด้านการจัดการทางเศรษฐกิจภายใน
ครอบครัว ($\bar{X} = 4.39$) ด้านที่มีค่าของคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดการด้าน
ความเครียดและการให้กำลังใจ ($\bar{X} = 11.65$)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับ พยาบาล ครอบครัว ในการวางแผนเพื่อการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัวในการดูแลสุขภาพหญิงที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง และการวิจัยเรื่องต่อไปควรมุ่งเน้นการศึกษาในเรื่องการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัวในการดูแลสุขภาพ โดยเน้นด้านการควบคุมความเสี่ยง การควบคุมอาหาร กิจกรรมและการออกกำลังกาย การจัดการความเครียดและการให้กำลังใจ ด้านการรับประทานยา และด้านการจัดการทางเศรษฐกิจภายในครอบครัว

Rattanaorn Srisarakham. 2009. **Perception of Family Health Care Function Among Women with Hypertension at Atsamart Hospital, Roi et Province.** Master of Nursing Science Thesis in Family Nursing, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor : Assoc. Prof. Dr. Saovakon Virasiri

ABSTRACT

This descriptive research aimed to study family function of women with hypertension at Atsamart Hospital, Roi et Province. The sample was obtained through a systemic random sampling technique, consisted of 200 women who had hypertension and attended the hospital's Hypertension Clinic. Data were collected between October and December 2008. The research instrument included interviewing forms, which contained questions on demographic data and family function of patients with hypertension. This instrument was developed by the researcher based on related literature review and field study. The content validity was assessed by five experts, and the reliability was tried out among 30 people who were similar characteristics to the sample. Cronbach's coefficient alpha was 0.91. Data were analyzed in terms of frequency, percentage and standard deviation. Results were as follows:

1. Overall family function scores of women with hypertension were at the lowest level ($\bar{X} = 60.95$, S.D. = 0.506)
2. Family function, regarding each subscales of family functioning, it was found that ($\bar{X}=11.86$) had low scores in food control, ($\bar{X}=10.11$) of participants had low scores in activity and exercise while, ($\bar{X}=9.62$) in risk control, ($\bar{X}=8.32$) in Medication taking, ($\bar{X}=5.0$) had high scores in illness treatment promotion, ($\bar{X}=4.39$) in family economy, ($\bar{X}=11.65$) of participants had moderate scores in stress management and morale support.

Findings from this study can be used as a baseline data for family nurses in planning to promote family functioning in caring for family members who have hypertension. Future research should focus on the promotion of family health care function, especially risk control, food control, activity and exercise, stress management and morale support, medication taking, and family economic management.